

REFERAT Miljø- og teknikudvalget 2012 - 2021 d. 15-01-2018

Mødedato Mandag d. 15. januar 2018 kl. 15:30

Mødested E.3.16

Indholdsfortegnelse

Mødekalender og introduktion af miljø- og teknikudvalget.....	3
Forslag til forretningsorden for miljø- og teknikudvalget.....	4
Tillæg til spildevandsplan for Klimatilpasning Vorup Nord - Storkeengen. Endelig vedtagelse.....	5
Orientering om arbejdet i Ejendomsservice.....	9
Analyse af vejområdet og det grønne område.....	10
Anlægsbevilling til cykelstier.....	13
Anlægsbevilling til støttede cykelprojekter.....	15
Gensidig orientering - Miljø- og teknikudvalgets møde den 15. januar 2018.....	17

Punkt 1: Mødekalender og introduktion af miljø- og teknikudvalget

00.22.04-G01-10-17

Resume

Forvaltningen fremlægger mødekalender for 2018 samt forslag til introduktionsforløb for miljø- og teknikudvalget til godkendelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø og teknikudvalget,

1. at mødekalenderen for 2018 godkendes med det af forvaltningen foreslåede ekstraordinære udvalgsmøde den 19. februar,
2. at udvalget beslutter tidspunkt for mødestart af udvalgsmøderne,
3. at udvalgets medlemmer reserverer den 12. og 13. april 2018 til deltagelse i KL's årlige konference for teknik og miljø Politisk Forum, som finder sted i Aarhus, og
4. at forslag til introduktionsforløb for miljø- og teknikudvalget godkendes.

Beslutning

Udvalgsmøderne starter kl. 15.30.

Godkendt.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til mødekalender 2018 for de politiske udvalg, herunder miljø- og teknikudvalget. Mødekalenderen for miljø- og teknikudvalget er udarbejdet under hensyntagen til byrådets vedtagne mødekalender samt den aktuelle konstituering og sammensætning af fagudvalgene. Forvaltningen foreslår, at der indlægges et ekstraordinært udvalgsmøde den 19. februar til behandling vedr. udbud af affald.

Forvaltningen foreslår endvidere, at udvalgets medlemmer reserverer den 12. og 13. april 2018 til deltagelse i KL's årlige konference for teknik og miljø Politisk Forum, som finder sted i Aarhus. Der forelægges endnu ikke program for konferencen - så snart det foreligger, vil udvalgets medlemmer blive orienteret herom.

Forvaltningen har endvidere udarbejdet forslag til introduktionsforløb for det ny miljø- og teknikudvalg. Forløbet har til formål, dels at give udvalget en grundig indføring i Miljø og Tekniks område og organisering samt at give udvalget mulighed for at drøfte og beslutte mål og indsatsområder for udvalgets arbejde i den indeværende valgperiode.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Mødekalender 2018 for byråd og fagudvalg

introduktion af nyt mtu

Punkt 2: Forslag til forretningsorden for miljø- og teknikudvalget

00.22.04-A30-31-17

Resume

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til forretningsorden for miljø- og teknikudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at forretningsordenen vedtages.

Beslutning

Godkendt.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til forretningsorden for miljø- og teknikudvalget, der beskriver sammensætning, mødevirksomhed m.v.

Som udgangspunkt anvendes der samme systematik som i byrådets forretningsorden.

I forbindelse med det nye byråds introduktion og opstart kan der blive drøftet forslag til justeringer i forretningsordenen, som i givet fald vil blive fremlagt for miljø- og teknikudvalget.

Forretningsordenen træder i kraft straks, når den er vedtaget af miljø- og teknikudvalget og gælder, indtil miljø- og teknikudvalget måtte beslutte andet.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Forretningsorden_Miljø- og teknikudvalget

Punkt 3: Tillæg til spildevandsplan for Klimatilpasning Vorup Nord - Storkeengen. Endelig vedtagelse.

06.00.05-P16-4-16

Resume

Forslag om tillæg til spildevandsplan om Klimatilpasning af Vorup Nord - Storkeengen har været i offentlig høring. Der er kun modtaget én kommentar, nemlig fra Banedanmark. Kommentaren giver ikke anledning til ændringer i planen. Forslaget giver grundlag for at klimatilpasse det nordlige Vorup. Området tilpasses fremtidig ekstrem regn og stormflod vha. tiltag i byområdet og i naturområdet Storkeengen. Tiltagene omfatter skybrudsveje, konstruerede vådområder og dige. Planen giver lovhjemmel til en evt. ekspropriation til dele af Vandmiljø Randers' afløbsanlæg. Spildevandsplantillægget indstilles endeligt vedtaget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at tillæg til spildevandsplanen om Klimatilpasning af Vorup Nord - Storkeengen vedtages med tilhørende miljøvurdering og sammenfattende redegørelse, og
2. at vedtagelsen annonceres på kommunens hjemmeside

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 2. oktober 2017 at sende forslag om tillæg til spildevandsplanen i offentlig høring. Planforslaget har været offentliggjort i perioden 3. oktober - 29. november 2017, hvilket blev annonceret på kommunens hjemmeside. Ejere af ejendomme i det nordligste Vorup blev underrettet om høringen i brev og inviteret til møde. Forvaltningen har ikke modtaget høringssvar fra de berørte borgere.

Forvaltningen har i høringsperioden modtaget en kommentar fra Banedanmark. Banedanmark gør opmærksom på:

1. Ved udpegning af kritiske "bluespots" ser det ud til, at rådgivers hydrologer ikke har været opmærksomme på det rørlagte vandløb i jernbanens højre side.
2. Det foreslås i planen, at det rørlagte vandløb fjernes og erstattes af en åben rende, evt. forstærket i sider og bund. Den løsning kan Banedanmark ikke umiddelbart anbefale.
3. Der gøres opmærksomt på en 1,5 m vandløbsbro (vandløb er ført under jernbanen).
4. Jf. Banedanmarks geoteknikker, vil der potentielt komme til at stå et højere permanent vandspejl langs banen. Der skal derfor udarbejdes en redegørelse for hvilke konsekvenser et øget vandspejl kan have, i forhold til sporets beliggenhed, banedæmningsens stabilitet, banens afvandingsforhold samt brokonstruktioner.
5. Kort sagt er Banedanmark ud fra de nuværende planer bekymret for planerne og bygherre skal være indforstået med, at der i forbindelse med den videre proces, vil være nødvendigt, at bygherre bekoster de nødvendige rådgiverydelser i forhold til, at dokumentere banens sikkerhed. Projektet kommer til at have en størrelse, så det skal køres som et 3. partsprojekt. Dvs. at der skal tilknyttes en forretningsmæssig projektleder på bygherres regning.

Ad 1. Orbicon er rådgiver på opgaven. I forbindelse med et forprojekt er der opstillet en hydraulisk model, hvori en løsning for afledning af skybrudsvand er ændring af det rørlagte vandløb til en åben grøft. Orbicon oplyser, at der i detailprojekteringsfasen opstilles en mere detaljeret hydraulisk model, end der er anvendt i forprojektet. Den detaljerede model vil afspejle den løsning, som fastlægges i samarbejde med Banedanmark.

Ad 2. Detailprojektering af klimaprojektet er i gang. På baggrund af Banedanmarks bemærkning er der opmærksomhed på hvilken løsning, der vælges til afledning af skybrudsvand langs jernbanen. En mulig løsning kan være, at udskifte det rørlagte vandløb langs jernbanen og skabe mulighed for transport af skybrudsvand i en forstærket lavning ovenpå det rørlagte vandløb. Der arbejdes videre med at finde en løsning i dialog med Banedanmark.

Ad 3. Vandløbsbroen, og afledning af vand under jernbanen det pågældende sted, indgår i det tidligere omtalte forprojekt. Det vil selvfølgelig også indgå i den detaljerede hydrauliske model ved detailprojektering. Projektet giver ikke anledning til ændring af afvandingsforhold i området ved den nævnte vandløbsbro.

Ad 4. Der udarbejdes den nødvendige dokumentation efter aftale med Banedanmark.

Ad 5. Der er udpeget en 3. partsprojektleder hos Banedanmark, som er blevet tilknyttet projektet. Vandmiljø Randers har indgået aftale om honoreringen. Udarbejdelse af de nødvendige redegørelser til dokumentation overfor Banedanmark indgår i detailprojekteringen, samt dertil nødvendige tilretninger af projektet.

Banedanmarks kommentar giver ikke anledning til ændringer i spildevandsplantillægget, men særlig opmærksomhed under detailprojekteringen.

Baggrund

I kommunens Klimatilpasningsplan og Risikostyringsplan er det konstateret, at klimatilpasning af Randers midtby er en nødvendighed. Byens lavtliggende dele er i risiko for at blive udsat for oversvømmelser ved stormflod og ekstreme regnhændelser, og i forbindelse med byudviklingsprojektet Byen til Vandet udarbejdes der en overordnet strategi for et "klimabånd" langs vandet i midtbyen. I 2015 indgik Vandmiljø Randers A/S og Randers Kommune aftale om at samarbejde om klimatilpasning af 2 områder i Klimabåndet i form af medfinansieringsaftaler: Den nordlige del af Vorup (Storkeengen) samt Østervold og det nordlige havnebassin. Aftalen som omfatter det nordlige Vorup betyder, at Vandmiljø Randers kan finansiere klimatilpasningen. Efterfølgende er det erfarings- og lovgivningsmæssigt blevet muligt at gennemføre projektet som et spildevandsprojekt, hvilket både Vandmiljø Randers og Randers Kommune vurderer, er den mest attraktive måde at løse opgaven på.

Randers Kommune og Vandmiljø Randers har derfor lavet en aftale om, at projektet ændres til at udføres som et spildevandsprojekt. Aftalen er vedlagt. Dette betyder, at Vandmiljø Randers bliver projektejer på projektet, og ikke kommunen. Dette er dog under forudsætning af, at forsyningssekretariatet godkender spildevandsprojektet, og at projektet i øvrigt kan gennemføres som et spildevandsprojekt. Såfremt forsyningssekretariatet ikke godkender aftalen, eller der opstår andre forhindringer, er den oprindelige kontrakt om medfinansiering gældende.

Vandmiljø Randers' finansiering dækker udgifterne til de anlæg, der er nødvendige for Vandmiljø Randers' håndtering af overfladevand, for at kunne opfylde de mål, som fastsættes i spildevandsplanen, som er vedlagt. Ét af formålene med forslaget om tillæg til spildevandsplanen er derfor, at få fastsat og vedtaget mål for området Vorup Nord.

Det er målsætningen, at de planlagte klimatilpasningstiltag skal kunne håndtere tag- og overfladevand fra Vorup og ned til vådområderne i Storkeengen under regnhændelser på op til en 100-års hændelse i år 2100. Målene foreslås opfyldt ved etablering af hovedskybrudsveje, som transporterer overfladevand ved ekstreme regnhændelser fra den sydlige del af Vorup gennem den nordlige del af Vorup. Til transport af skybrudsvand i den nordlige del af Vorup etableres lokale skybrudsveje. Skybrudsveje er veje og grøfter udformet, så der ikke sker oversvømmelse af private grunde og bygninger ved ekstremregn op til det, der betegnes som en 100 års hændelse i år 2100. Overfladevand fra normale regnhændelser ledes i regnvandsledninger til vådområder, som etableres i engen "Storkeengen".

For at sikre, at vådområderne (hvori regnvand renses) ikke oversvømmes af åvand i tilfælde af forhøjet vandstand i Gudenåen, etableres et 3 meter højt sikringsdige mellem Storkeengen og Gudenåen til sikring ved stormflodshændelser op til en 100-års hændelse i år 2100. Sikringsdiget vil samtidig beskytte lavtliggende ejendomme i Vorup Nord. Oversigtskort med anlæggene er vedlagt som bilag. Der er udarbejdet en miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelsen af planforslaget (vedlagt).

Miljøvurderingen viser, at projektet vil give en reduktion af næringsstoffer og organisk stof på et niveau svarende til reduktionen som følge af den hidtidige planlægning ved beslutning om separering af kloakken i Vorup (spildevandsplantillæg 31).

Vådområder til rensning af overfladevand etableres i det eksisterende naturområde, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser som beskyttet natur. Etableringen vil kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3. Ved detailprojektering af vådområderne skal der lægges vægt på, at der ikke sker en påvirkning af de særlige rigkær i området. Klimatilpasningsprojektet sikrer, at området ikke oversvømmes som følge af klimaforandringerne og vil derfor på sigt værne om naturområdet. Derudover sikrer projektet, at

der skabes bedre adgang til naturen.

Samlet vurderes, at gennemførelsen af planen ikke forventes at påvirke miljøet væsentligt i negativ retning. Klimatilpasning af det nordlige Vorup vil medføre en omdannelse af det nuværende naturområde, Storkeengen, mellem byområdet og Gudenå, til et nyt rekreativt naturområde til gavn for beboerne i Randers. Projektet viser hvordan tekniske løsninger kan indpasses i eksisterende natur og samtænkes med rekreative anvendelser i form af ophold, sejlads på Gudenåen, formidling af klimatilpasningen og sammenbinding af stisystemerne syd for åen. Der er efter høringsperioden udarbejdet en sammenfattende redegørelse for miljøvurderingen.

Klimatilpasningsprojektet Storkeengen vil blive det første klima- og naturprojekt i sammenhæng med byudviklingsprojektet Byen til Vandet og den første realiserede del af Klimabåndet. Storkeengen vil således være det første projekt, der viser visionerne i Byen til Vandet om at forbinde byområderne med oplevelser i byens naturområder. Randers Kommune har fået udarbejdet et landskabsarkitektonisk skitseprojekt for de rekreative muligheder i området. Skitseforslaget har dannet baggrund for en borgerinddragelse i august 2017 og i dialog under den offentlige høring af spildevandsplantillægget.

Etableringen af skybrudsveje, konstruerede vådområder og dige vil berøre en række matrikler. Størstedelen af området til dige og konstruerede vådområder ejes af Randers Kommune. En mindre del ejes af Banedanmark (ca 7%) og private grundejere (ca 7%). Dertil kommer en nedlagt banestrækning, som planlægges ændret til sti. Der er indledt en dialog med Banedanmark om arealerne. Vandmiljø Randers ønsker at eje arealer hvorpå konstruerede vådområder og dige skal etableres. Skybrudsveje som Vandmiljø Randers etablerer på veje, betragtes som ledningsanlæg. Vejmyndigheden (Randers Kommune) skal give tilladelse til ledningsarbejder på private fællesveje og kommuneveje i henhold til vejlovgivningen. Ejerne af de private fællesveje kan som udgangspunkt ikke modsætte sig arbejdets udførelse. For skybrudsveje på private veje og øvrige arealer, som berøres af projektets skybrudsveje i form af grøfter, vil der som udgangspunkt blive forsøgt indgået frivillige aftaler med grundejerne. Vandmiljø Randers ønsker at eje arealer med grøfter med funktion som skybrudsveje. Såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale med grundejer eller opnås tilladelser efter lov om private fællesveje, kan erhvervelse af arealer eller rådighed over arealer ske ved ekspropriation i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelsesloven. Byrådet besluttede den 2. oktober at igangsætte ekspropriationsprocedure og gennemføre efterfølgende ekspropriation, såfremt der ikke kan opnås enighed med ejerne.

Anlæg til håndtering af overfladevand fra Vorup, herunder skybrudsveje, konstruerede vådområder og dige finansieres fuldt ud af Vandmiljø Randers A/S. Den del af projektet beløber sig til 45 mio. kr. Hertil kommer andre omkostninger til almindelige regnvandsledninger m.m. på 16 mio. kr. Den samlede projektøkonomi for Vandmiljø Randers udgør 61 mio. kr. og er kalkuleret ud fra et forprojekt. Uagtet om projektet er et Vandmiljø Randers projekt eller Randers Kommunes projekt (medfinansieringsprojekt) er det Vandmiljø Randers, som skal stå for finansieringen. Hvorledes finansiering vil ske beslutes af selskabets bestyrelse. Finansiering vil kunne ske ved takststigning, låneoptag eller indenfor eksisterende budget. Sidstnævnte efter dialog med Randers Kommune. Det vil være naturligt at drøfte emnet på det årlige dialogmøde mellem selskab og Randers Kommune som ejer. Under forudsætning af et lån på 45 mio. kr., en afdragsperiode på 20 år, en årlig rente på 2 %, og et forbrug på 4 mio. m³ vand, vil det føre til en takststigning på 0,86 kr. pr. m³. Taksten er i dag 27,46 kr. ekskl. moms pr. m³.

Vedtagelse af spildevandsplanen skal jf. spildevandsbekendtgørelsen offentliggøres og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed jf. miljøbeskyttelsesloven. Offentliggørelse vil ske udelukkende på kommunens hjemmeside. Vedtagelse af miljøvurderingen og den samlede redegørelse kan påklages efter de almindelige klageregler i miljøbeskyttelsesloven.

Den endelige vedtagelse af planen er i forbindelse med byrådets behandling af forslag til offentliggørelse af planen delegeret til miljø- og teknikudvalget.

Der er tidligere udarbejdet spildevandstillæg (nr. 31) til håndtering af spildevand og overfladevand fra Vorup. Tillægget omfattede bl.a. etablering af regnvandsbassin vest for Vorup, samt regnvandsledning under jernbanen. Ved vedtagelse af dette tillæg for klimatilpasningen af Vorup Nord, aflyses den omtalte etablering af regnvandsbassin og ledning under jernbanen.

Økonomi

Vandmiljø Randers kan finansiere de tekniske anlæg. Den rekreative del af projektet kan alene finansieres via kommunale og eksterne midler. Miljøstyrelsen har i 2016 givet tilsagn om at støtte projektet med knap 3 mio.

kr. til etablering af gangbroer og stier i området. Forvaltningen arbejder videre med ansøgninger til eksterne fonde og puljer til finansiering af aktivitetszoner, formidling mm. Hvis det ikke lykkes, vil den del af projektet skulle ændres, alternativt suppleres med kommunal finansiering.

Bilag

Tillæg nr 42 Klimatilpasning og regnvandshåndtering i Vorup Nord og Storkeengen. Endelig vedtagelse.

Miljøvurdering. Tillæg 42. Klimatilpasning og regnvandshåndtering i Vorup og Storkeengen.

Bilag 3. Kortbilag, vådområder og sikringsdige

Bilag 4. Kortbilag, skybrudsveje

Gensidig aftale underskrevet

Bilag 5. Sammenfattende redegørelse

Klimatilpasning_Vorup Nord

Punkt 4: Orientering om arbejdet i Ejendomsservice

00.22.04-G01-10-17

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Drifts- og Ejendomschef Martin Toft orienterer om arbejdet i Ejendomsservice.

Bilag

Præsentation_Ejendomsservice

Punkt 5: Analyse af vejområdet og det grønne område

05.01.08-A00-2-16

Resume

Byrådet har besluttet, at der skal foretages en analyse af muligheder for at effektivisere vejområdet og det grønne område. Baggrunden for dette er, at en undersøgelse af tilstanden af den samlede infrastruktur i kommunen viser, at der er behov for at forøge det årlige driftsbudget med 9 mio. kr., hvis vejkapitalen skal opretholdes og vejene ikke skal blive nedslidte over tid. Der er gennemført en analyse af effektiviseringstiltag og mulige samarbejdsformer indenfor drift af vejområdet og af det grønne område. Der er afdækket konkrete effektiviseringstiltag samt forudsætninger for, at tiltagene vil give de forventede effektiviseringer. Forvaltningen har på baggrund af analysens resultater udarbejdet et forslag til en etapevis handlingsplan. Handlingsplanen skal resultere i, at der udarbejdes et forslag til en overordnet strategi for organisering og udbud - herunder fastsættelse af servicemål.

På mødet holder forvaltningen et kort oplæg om vejdriften i kommunen og generelle problemstillinger knyttet hertil.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at den skitserede etapevise handlingsplan godkendes.

Beslutning

Godkendt med den tilføjelse, at der i fase 3 også skal vurderes på, om der er områder, der kan prisoptimeres ved indicering af opgaven.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Byrådet har i forbindelse med budget 2017 vedtaget, at der skal foretages en analyse af muligheder for at effektivisere vejområdet og det grønne område. Baggrunden herfor var, at en undersøgelse af tilstanden af den samlede infrastruktur i Randers Kommune viser, at der er behov for at forøge driftsbudgettet med 9 mio. kr., hvis vejkapitalen skal opretholdes. På mødet den 6. februar 2017 godkendte byrådet kommissoriet for analysearbejdet, som efterfølgende blev igangsat.

På mødet den 30. marts 2017 tiltrådte miljø- og teknikudvalget forvaltningens indstilling om at arbejde videre med afdækning af konkrete effektiviseringsmuligheder i forhold til øget fokus på prioritering og planlægning, konkrete effektiviseringsmuligheder f.eks. i form af investeringer i maskinpark samt mulige gevinster i form af ændrede organisationsformer m.m.

Forvaltningen har i samarbejde med en ekstern rådgiver (COWI) arbejdet videre med de nævnte emner. Resultatet af arbejdet er beskrevet i rapporten "Analyse af vejområdet og det grønne område - Effektiviseringskatalog", som er vedlagt som bilag. Analysen blev fremsendt til byrådet i forbindelse med afholdelse af budgetseminar i august 2017.

Analysen slår fast, at den nuværende organisering i en Partneringmodel er velfungerende.

Arbejdet har afdækket følgende konkrete effektiviseringstiltag:

- Der er allerede igangsat en række initiativer, som har medført effektiviseringer for vejområdet og det grønne område. Effekterne heraf vil være mærkbare i 2018. Dette er bl.a. indkøb af mere moderne materiel til klipning af rabatter, græs og hække samt intelligente skraldespande i den centrale del af Randers. Hvis tiltagene rulles ud i fuld skala, vurderes effektiviseringsgevinsten at udgøre ca. 2 mio. kr. pr. år. Dette forudsat, at der foretages investeringer i bl.a. nyt materiel - bl.a. nye smarte skraldespande.

Det bemærkes i øvrigt, at der er gennemført en række effektiviseringstiltag siden 2012. Dette har bl.a. medført, at enhedspriserne på mandskabstimer ikke er indeksreguleret siden 2012 og at timeprisen for udført arbejde er sænket med 10 kr. fra 2016 til 2017. Disse effektiviseringer svarende til ca. 5 mio. kr. er allerede indarbejdet i budgettet, og kan således ikke indgå som en kommende effektivisering.

- Det vurderes, at der vil være effektiviseringspotentialer, hvis der foretages en grundig gennemgang af omfanget af opgaver inden for driftsområdet og en grundig registrering af mængder. Det vurderes, at en grundig kortlægning af omfanget af arbejdet vil give mulighed for en mere effektiv opgaveløsning og dermed et effektiviseringspotentiale svarende til ca. 1 mio. kr.

Formulering af servicemål for de forskellige vejklasser og for forskellige typer af grønne områder vil være med til at sikre, at midler til vedligeholdelse bruges der, hvor der er størst behov. F.eks. kan veje på landet, der bærer en ringe trafik, få tildelt et lavere vedligeholdelsesniveau, hvorved der bruges færre ressourcer og mandskab på vedligeholdelse af denne type vej.

- En ændret arbejdstidstilrettelæggelse og brug af toholdsskift vil kunne spare tid og sikre en bedre udnyttelse af den eksisterende maskinpark. Dette forudsætter dog ændrede arbejdstidsaftaler m.m. Det er vurderet, at der vil være effektiviseringsgevinster svarende til ca. 0,7 mio. kr. årligt.

Identifikation af effektiviseringspotentialer ved evt. ændring af arbejdstidsaftaler eller anden grundlæggende organisering af arbejdet vil ske i tæt samarbejde med MED-organisationen. Hvis eventuelle justeringer medfører, at der frigøres ressourcer, der kan flyttes til et andet område, forudsættes det, at de frigjorte ressourcer har de relevante kompetencer. Hvis ikke, kan det blive nødvendigt med en vis tilpasning på medarbejdersiden.

- Konkurrenceudsættelse indenfor vejområdet har et potentiale for effektiviseringer på 3,4 mio. kr. pr. år. Potentialet er baseret på, at der med baggrund i klare servicemål for hver vejklasse indgås en funktionskontrakt med en fremmed entreprenør vedrørende drift og vedligehold for veje i det åbne land.

En grundig registrering af mængder vil være forudsætning for en eventuel yderligere konkurrenceudsættelse. Dette gælder både konkurrenceudsættelse som en del af den normale drift i partneringmodellen, som funktionsudbud af veje på landet eller som led i et tværkommunalt samarbejde.

På baggrund af analysen foreslår forvaltningen, at der gennemføres en etapevis handlingsplan:

Fase 1:

Implementering af de effektiviseringstiltag, som kan gennemføres straks.

Der er tale om små effektiviseringstiltag indenfor renhold, græsklipning m.m. Tiltagene vil kunne frigøre ressourcer i Driftsafdelingen med det samme. Disse ressourcer kan flyttes til vedligeholdelse af veje og/eller reparation af fortove.

Fase 2:

Fastlæggelse af eksisterende serviceniveauer og politisk fastlæggelse af fremtidige serviceniveauer.

Registreringer af de mængder, der skal vedligeholdes samt effektivisering af opgaveløsning på baggrund af grundig kortlægning af arbejdet. Analysen har afdækket, at der med fordel kan ske en bedre registrering af serviceniveauer og registreringer af mængder, der skal vedligeholdes. Registreringen er igangsat og før sommerferien 2018 forventes der at blive forelagt en status for arbejdet. Inden udgangen af 2018 forelægges en sag med forslag til serviceniveauer for de forskellige dele af vejområdet og det grønne område. Komplet registrering af mængder forventes færdig i foråret 2019. Eventuel grundlæggende ændringer af, hvordan arbejdet tilrettelægges, herunder eventuel drøftelse af arbejdstidsaftaler, vil ske i samarbejde med MED-organisationen og forventes gennemført inden foråret 2019.

Fase 3:

Udarbejdelse af forslag til en overordnet strategi for udbud af drift af vejområdet og det grønne område. Med baggrund i resultaterne fra fase 2 forventes der inden sommerferien 2019 at blive forelagt en sag, hvori der tages stilling til om der skal konkurrenceudsættes områder samt, hvordan en proces for en overordnet strategi for hvilke områder, der i givet fald med fordel kan blive konkurrenceudsat kan tilrettelægges. I forbindelse med overvejelser om konkurrenceudsættelse skal området belyses i sin helhed, dvs. at det dels vurderes, hvilke opgaver, der isoleret set evt. vil kunne prisoptimeres ved konkurrenceudsættelse, og dels belyses, hvad det i givet fald betyder for prissætningen på de resterende ydelser, at basisomkostningerne i driftsafdelingen fordeles over færre opgaver.

Økonomi

Tidligere analyser har vist, at der mangler ca. 9 mio. kr. om året i driftsbudgettet, hvis kommunens veje og vejarealer skal vedligeholdes på en måde, så den nuværende vejkapital opretholdes og vejene ikke nedslides over tid. De nævnte effektiviseringspotentialer skal ses i sammenhæng med dette. Beregningen af efterslæbet på 9 mio. kr. er foretaget af konsulentfirmaet Sweco på baggrund af en række forudsætninger om prisudvikling,

renteniveau, priser for asfaldudlægning (asfalt, maskiner, arbejds løn m.v.), valgte standarder for vejbelægninger og reparationstyper, prioritering af høj- og lavstandardveje m.v. Der er således tale om en skønsbaseret opgørelse baseret på en 10-årig budgetsimulering.

I forlængelse af implementeringen af effektiviseringstiltag vil der inden udgangen af 2018 blive forelagt en sag med forslag til serviceniveauer for de forskellige dele af vejområdet og det grønne område, der kan holdes indenfor de eksisterende budgetter.

Bilag

Effektiviseringskatalog_Udkast_11.08.2017.pdf

Analyse af vejområdet og det grønne_presentation

Punkt 6: Anlægsbevilling til cykelstier

05.13.00-G01-17-17

Resume

Forvaltningen havde til miljø- og teknikudvalgets møde den 14. december 2017 opstillet forskellige alternativer til disponering af udisponerede midler på rammebudgettet for 2017. På baggrund heraf besluttede miljø- og teknikudvalget på mødet, at forvaltningen skal udarbejde et forslag til byrådet om at frigive udisponerede midler til følgende projekter:

- 3 x brosten ved Regnskoven, etablering af stoplinje
- Fællestier mellem Piasmindevej og Kronjydevej (Romalt) samt sti på Støberigade til Brotoften (Vorup)
- 2 minus 1 - vej på Lykkeshøjvej samt Tjærbyvej fra Tjærbyvangsvej til Tjærby.
- Cykelstier på Bredgade mellem Randersvej og Væthvej samt på Væthvej fra Bredgade til Borbergade i Langå.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at byrådet beslutter at bevilge 0,3 mio. kr. fra rammen i Mobilitetspuljen i 2017 og 1,8 mio. kr. fra rammen til Diverse vejprojekter i 2017 til de nævnte projekter, og
2. at byrådet agter at igangsætte og gennemføre efterfølgende ekspropriation efter vejlovens regler, hvis der viser sig behov herfor og hvis forvaltningen ikke kan nå til enighed med de relevante ejere af matrikler for at anlægge projekterne i pakken.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremlægger forslag til udmøntning af de resterende rammer på budget 2017 i Mobilitetspuljen på 0,3 mio. kr. og i rammen til Diverse vejprojekter på 1,8 mio. kr. Miljø- og teknikudvalget fik på sit møde den 14. december 2017 forelagt flere forskellige forslag til udmøntning heraf og besluttede at bede forvaltningen om at søge midler frigivet til gennemførelse af følgende projekter:

- 3 x brosten ved Regnskoven som ændres til tydelig markering af, hvor cyklister skal opholde sig i krydset Tørvebyggen/indkørsel til afsætningspladsen ved Regnskoven
- Sti mellem Piasmindevej og Kronjydevej (Romalt)
- Sti på Støberigade til Brotoften (Vorup)
- 2 minus 1 vej på Lykkeshøjvej (Anlægsoverslag 0,35 mio.kr som ekstrabevilling til eksisterende projekt)
- 2 minus 1 vej på Tjærbyvej, Tjærbyvangsvej-Tjærby (Anlægsoverslag 0,2 mio.kr)
- Cykelstier på Bredgade i Langå mellem Randersvej og Væthvej (Anlægsoverslag 0,65 mio.kr)
- Cykelstier på Væthvej, fra Bredgade til Skovlystvej (Anlægsoverslag 1,9 mio.kr)

De foreslåede projekter er blandt de højest prioriterede og billigste projekter på prioriteringslisten over cykelstiprojekter.

Der er allerede givet bevilling til projektet på Lykkeshøjvej, men ved den efterfølgende projektering har det vist sig, at der er behov for ekstra midler til nyt asfalt i kanten af vejen.

Cykelstierne på Væthvej, fra Bredgade til Skovlystvej, kan ikke realiseres i sin fulde længde for de afsatte midler. En hensigtsmæssig 1. etape, der kan realiseres indenfor budgettet, er strækningen på Væthvej fra Bredgade til Borbergade.

Projekterne kan realiseres inden for den ramme på 2,1 mio. kr., der er til rådighed.

Da der endnu ikke er foretaget en egentlig projektering af de enkelte projekter, har forvaltningen ikke kendskab til, om der vil være behov for arealerhvervelse i forbindelse med projekternes gennemførelse.

Økonomi

Der er et restbeløb på anlægsbudgettet for 2017 på 0,3 mio. kr. i Mobilitetspuljen og 1,8 mio. kr. i rammen til Diverse vejprojekter, som endnu ikke er disponeret. Det er tilsammen ca. 2,1 mio. kr.

Bilag

Anlægsbevilling til cykelstier_præsentation

Punkt 7: Anlægsbevilling til støttede cykelprojekter

05.04.06-Ø39-1-17

Resume

Statens cykelpulje giver støtte på 3,48 mio. kr. til 2 cykelprojekter i Randers Kommune "Cykling i byen og adgang til naturen" og "Sikre skolekorridorer med sidegevinster". Cykelpuljen giver en medfinansiering på 40%. Det resterende beløb 5,22 mio. kr. skal kommunen finansiere.

Forvaltningen foreslår, at byrådet bevilger midler til de 2 projekter. Det ene projekt indeholder ny cykelsti på Vestervold og mere cykelparkering i Randers C samt adfærds-kampagner målrettet ansatte på Regionshospitalet og ved Randers Kommune. Den anden projekt indeholder nye stier i Fårup og Harridslev samt krydsningsheller og fartdæmpere i Spentrup. Adfærds-kampagner er ligeledes en del af dette projekt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at byrådet beslutter at bevilge 3,1 mio. kr. fra Rammen til cykelstiprojekter i 2018, 1 mio. kr. fra Rammen for diverse vejprojekter i 2018 samt 1,1 mio. kr. fra Rammen til cykelstiprojekter i 2019 til de to projekter, og
2. at byrådet agter at igangsætte og gennemføre efterfølgende ekspropriation efter vejlovens regler, hvis der eventuelt viser sig behov herfor og hvis forvaltningen ikke kan nå til enighed med de relevante ejere af matrikler langs Stationsvej.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Statens cykelpulje vil give støtte til de to cykelprojekter, som miljø- og teknikudvalget valgte, at forvaltningen skulle udarbejde ansøgninger for i september 2017. Begge ansøgninger har fået tilsagn om 40% af omkostningerne i støtte. Det svarer til i alt 3,5 mio. kr.

De 2 projekter indeholder fysiske tiltag med cykelstier, cykelparkering, separate stier, krydsningsheller og fartdæmpere i Randers C og i byerne Fårup, Harridslev og Spentrup. Endvidere indeholder de adfærds-kampagner. Ansøgningsmateriale for de 2 projekter er vedlagt som bilag.

Projekterne er overordnet beskrevet i det følgende.

Cykling i byen og adgang til naturen

Projektet skal give pendlere bedre mulighed for at cykle i Randers centrum som et alternativt til bilen. Projektet har samtidig til formål at skabe bedre adgang til naturen for beboere i midtbyen ved at skabe god forbindelse til Gudenåen og stiforbindelsen langs denne. Der etableres enkeltrettede stier i begge sider af Vestervold centralt i Randers med handelsområde, uddannelsesinstitutioner, virksomheder m.m.

I centrum etableres 75-100 nye cykelparkeringspladser, ligesom der etableres servicefaciliteter målrettet cyklister.

En adfærds-kampagne er målrettet ansatte på Regionshospitalet og Randers Kommune, mens kommunikation om cykling skal forløse potentialet i projektet og sikre at effekten fra tidligere projekter fastholdes.

Sikre skolekorridorer med sidegevinster

Projektets har til formål at sikre skolevejskorridorer til skolerne i byerne Fårup, Harridslev og Spentrup. Alle byerne har en nærhed til naturen og de grønne områder, hvorfor projekterne også skal skabe gode forbindelser ud i naturen og dermed får skoleprojekterne en positiv sidegevinst.

Projekterne består i Fårup af en ny dobbeltrettet sti, som etableres som et projekt i samarbejde med lokale aktører på Poppelvænget. I projektet er der midler til asfaltbelægning og nødvendigt afmærkning. I Harridslev

er projektet en kombination af helt ny sti, en asfaltering af grusstier, så de kan benyttes hele året samt en afprøvning af et koncept for rekreative cykelveje som alternativ til stier og 2 minus 1 veje. I Spentrup etableres nye krydsningspunkter og fartdæmpere på Stationsvej, som mere end halvdelen af byens børn skal krydse på deres vej til skole. Da der ikke er foretaget en egentlig projektering ved forvaltningen heller ikke om der eventuelt er behov for arealerhvervelse.

Økonomi

På budget 2018 er der afsat 4,6 mio. kr. til Ramme for diverse vejprojekter og 3,1 mio. kr. til Ramme til cykelstier. På budget 2019 er der afsat 1,1 mio. kr. til Ramme til cykelstier.

De to cykelprojekter har omkostninger for 8,7 mio. kr., hvoraf cykelpuljen finansierer 3,5 mio. kr. Det foreslås, at Randers Kommunes egenfinansiering på 5,2 mio. kr. finansieres af Ramme til cykelstier i 2018 på 3,1 mio. kr. Det resterende beløb på 2,1 mio. kr. finansieres dels af 1,0 mio. kr. af Rammen for diverse vejprojekter i 2018 og af Ramme til cykelstier i 2019 på 1,1 mio. kr. Rammen for diverse vejprojekter i 2018 har herefter et udisponeret beløb på 3,6 mio. kr.

Bilag

Bilag 1 Cykling, Byen Og Adgang Til Naturen

Bilag 2 Cykling,Byen Og Adgang Til Naturen

Bilag 4 Cykling, Byen Og Adgang Til Naturen

Bilag 5 Cykling, Byen Og Adgang Til Naturen

Budget Randers Cykling, Byen Og Adgang Til Naturen Bilag 3

Bilag 1 Sikre skolevejskorridorer med sidegevinster

Bilag 2 Sikre skolevejskorridorer med sidegevinster

Bilag 4 Sikre skolevejskorridorer med sidegevinster

Bilag 5 Sikre skolevejskorridorer med sidegevinster

Budget, Sikre skolevejskorridorer med sidegevinster

Støttede cykelprojekter_presentation

Punkt 8: Gensidig orientering - Miljø- og teknikudvalgets møde den 15. januar 2018

00.22.04-G01-6-17

Beslutning

Intet særskilt at referere.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Iben Sønderup.

Sagsfremstilling

Gensidig orientering - Miljø- og teknikudvalgets møde den 15. januar 2018.